

af hvilken det fremgaar, at Anlægget ved Nykøbing vil blive 18,900 Kr. dyrere end ved Hillerød, og saa faar man endda i Hillerød et blivende Jernbanespor, som i Skrivelserne er beregnet til 26,000 Kr.s Værdi, med ind paa Anstaltens Grund. De aarlige Driftsudgifter ved Nykøbing anslaaes til at blive 2,000 Kr. højere end ved Hillerød, og en senere Udvidelse af Anstalten vil kræve en hel Del Jord- og Reguleringsarbejder, der ville medføre betydelige Bekostninger. Alle Arbejder ved Nykøbing regnes i det hele taget paa Grund af Transport- og Administrationsudgifternes Forøgelse at ville blive dyrere end ved Hillerød. Endelig har Ingeniøren taget et meget vidtrækkende Forbehold overfor den almindelige Fordyrelse, som vil flyde af Arbejdets Udførelse ved Nykøbing. Men hertil kommer en hel Række Momenter, som ogsaa er anført i Mindretallets Erklæring. Der peges paa, at man nu vil have at yde Forpagteren paa Avnebjerg en Godtgørelse, ikke af 12,000 Kr. som før, men af 24,000 Kr., for til Staten at overdrage Brugsretten med Hensyn til det Areal, hvor Anstalten tænkes lagt ved Nykøbing, ja, overdrage Brugsretten til Staten, men vel at mærke ikke før 1. April 1913. Vedtager Rigsdagen i Dag, at Anstalten skal ligge ved Nykøbing, skal der optages Forhandlinger med Forpagteren af det paagældende Areal om, hvor meget han skal have i Vederlag for at indrømme Staten Adgang til at begynde Anlægget paa Jorden. Jeg tør maaske i denne Forbindelse spørge den højtærede Minister, om der foreligger nogen Aftale med Forpagteren med Hensyn til, hvorvidt han er villig til allerede nu at lade Staten komme til. Man skulde jo i øvrigt synes, at naar Forpagteren faar 24,000 Kr. i Godtgørelse for at afstaa de knap 200 Tdr. Land, hvorom der er Tale, skulde der være noget, som talte for, at han overlod Staten Brugsretten af dette Areal mod Erstatning for den Høst, som mulig kunde blive tilintetgjort derved, men jeg ved ikke, at der foreligger en saadan Aftale med Forpagteren. Det vilde interessere mig at erfare, hvorvidt der siden Modtagelsen af Skrivelserne fra den højtærede Justitsminister maatte være truffet en saadan Aftale med Forpagteren, men i hvert Tilfælde kommer man til at betale ham 24,000 Kr. Endvidere er der det at bemærke, at lægger man Anstalten ved Nykøbing, skulle Pengene betales straks, naturligvis med Erdrag af det Beløb paa 65,000 Kr., som Nykøbing Kommune vil

tilskyde paa det Vilkaar, at hele Arealet indlemmes under Byens Grund. Her bliver altsaa Tale om Udredelsen af større Beløb straks; Købesummen for de paatænkte 100 ha, ca. 126,600 Kr. plus Afgiften til Forpagteren, fradraget Tilskuddet fra Nykøbing Kommune, naar man til sin Tid faar det; hvorimod man, hvis man vælger Statens egen Grund paa Trollesminde, kan begynde med et ganske lille Areal, netop det, som beslægtedes af Anlægget; i et og to Aar kan man lade Forpagteren beholde alt det andet, som ikke inddrages under Anlægget, og først naar Anstalten er færdig, bliver der Tale om at inddrage derunder det større Areal, som Anstaltens Drift vil beslægtedes, og det gaar sin jævne Gang; det Areal, der ikke inddrages under Anstalten, drives fra Trollesminde. Men naar man nu skal anvende Arealerne paa Avnebjerg, skal vel Staten til at drive Landbrug derpaa lige straks, man kan ikke lade disse 100 ha ligge ubenyttede hen. Det er fuldstændig rigtigt, som det udtaltes af den ærede Ordfører, at Staten ikke er god til at drive Landbrug. Jeg synes, det vilde være en meget uheldig Ordning, om vi ved at købe Arealet paa Avnebjerg straks skulde etablere et nyt Statslandbrug der. Men saa kommer dertil, at vi have slet ingen Garanti for, at der er Vand ude paa Arealet ved Nykøbing. Der er Sandsynlighed for det, men jeg vil minde om, at den højtærede Justitsminister har taget bestemt Forbehold i saa Henseende og henvist til, at der maatte foretages Prøveboring, og hvis det viste sig, at der ikke var tilstrækkeligt Vand, maatte han reservere sig for det Tilfælde, at man saa maatte søge Anstalten opført et andet Sted. Det vilde være en flov Historie — den højtærede Justitsminister brugte det Udtryk —, hvis han ikke havde taget Forbehold i saa Henseende. Jeg erkender, at det er ganske rigtigt. Jeg tror ogsaa med den højtærede Justitsminister paa, at der er overvejende Sandsynlighed for, at der vil være Vand nok. Men hvis den Prøveboring ikke er foretaget, er her en Eventualitet, man har at regne med, og dertil kommer jo, at vælger man at lægge Anstalten ved Nykøbing, vil der i alt Fald, som den højtærede Minister har peget paa, hengaa nogle Maaneder med at faa Planerne tilpassede for det paagældende Areal. Man kan altsaa ikke komme i Gang saa hurtigt med Byggearbejdet der.

Mindretallets Erklæring taler om Nykøbing Kommunes modige Tilsagn om betydelige kommunale Ofre, og der falder